

Leroy-Beaulieus interessante Arbejde. Endnu er det derfor for tidligt at drage Slutninger.

Den samme Evne til at skildre et Folk i Brydninger, som Leroy-Beaulieu lægger for Dagen i sin Fremstilling af de australske Forhold, aabenbarer han i sin Skildring af Sydafrika og dets Folk. Ogsaa denne Skildring, der indtager den største Del af Bogens anden Halvdel, angaar de politiske saa vel som de sociale og økonomiske Forhold. Forfatteren omtaler de forskellige Folkeracer og helliger naturligvis navnlig de hollandske og de engelske Elementer i Befolkningen samt Brydningerne mellem dem en udførlig Omtale. Skønt han ingenlunde er blind for Boernes Fejl, er det dog her tydeligt, at hans Sympati som Helhed staar paa deres Side. Han viser saa, hvorledes Knuden efterhaanden strammes og skildrer endogsaa selve Krigen, saa langt som han kan.

Ogsaa i denne Del af Bogen finder man en Mængde udførlige og interessante Oplysninger om økonomiske og industrielle Forhold, om Landets Erhvervsmuligheder og om deres Udnyttelse. Overalt følger man Forfatteren med stor Interesse.

Dette gælder ogsaa den tredje og mindste Del af Bogen, hvori Forfatteren omtaler den engelske Imperialisme og dens store Projekter. Han skildrer her Sammenslutningstankens Historie, Sammenslutningens Betingelser og de Farer, den vil medføre for England. Nogen urokkelig Tro paa dens Holdbarhed i Længden synes han ikke at have.

En Indvending maa man have Lov til at gøre mod Leroy-Beaulieu: Hans Sprog er noget tungere, end man ellers finder det hos franske Forfattere. Undertiden er hans Sætninger saa lange, at de tager Vejret fra Læseren. Her har, synes det mig, Métin afgjort Fortrinet. Iøvrigt være begges Bøger anbefalede til danske Læseseres velvillige Opmærksomhed.

H. L. Bisgaard.

Grotjahn und Kriegel. Jahresbericht über die Fortschritte und Leistungen auf dem Gebiete der sozialen Hygiene und Demographie. Bd. I. Jena 1902.

Betydningen af dette Værk fremgaar allerede af Navneregistret, som viser os en lille Hærstyrke paa

Leroy-Beaulieus interessante Arbejde. Endnu er det derfor for tidligt at drage Slutninger.

Den samme Evne til at skildre et Folk i Brydninger, som Leroy-Beaulieu lægger for Dagen i sin Fremstilling af de australske Forhold, aabenbarer han i sin Skildring af Sydafrika og dets Folk. Ogsaa denne Skildring, der indtager den største Del af Bogens anden Halvdel, angaar de politiske saa vel som de sociale og økonomiske Forhold. Forfatteren omtaler de forskellige Folkeracer og helliger naturligvis navnlig de hollandske og de engelske Elementer i Befolkningen samt Brydningerne mellem dem en udførlig Omtale. Skønt han ingenlunde er blind for Boernes Fejl, er det dog her tydeligt, at hans Sympati som Helhed staar paa deres Side. Han viser saa, hvorledes Knuden efterhaanden strammes og skildrer endogsaa selve Krigen, saa langt som han kan.

Ogsaa i denne Del af Bogen finder man en Mængde udførlige og interessante Oplysninger om økonomiske og industrielle Forhold, om Landets Erhvervsmuligheder og om deres Udnyttelse. Overalt følger man Forfatteren med stor Interesse.

Dette gælder ogsaa den tredje og mindste Del af Bogen, hvori Forfatteren omtaler den engelske Imperialisme og dens store Projekter. Han skildrer her Sammenslutningstankens Historie, Sammenslutningens Betingelser og de Farer, den vil medføre for England. Nogen urokkelig Tro paa dens Holdbarhed i Længden synes han ikke at have.

En Indvending maa man have Lov til at gøre mod Leroy-Beaulieu: Hans Sprog er noget tungere, end man ellers finder det hos franske Forfattere. Undertiden er hans Sætninger saa lange, at de tager Vejret fra Læseren. Her har, synes det mig, Métin afgjort Fortrinet. Iøvrigt være begges Bøger anbefalede til danske Læseseres velvillige Opmærksomhed.

H. L. Bisgaard.

Grotjahn und Kriegel. Jahresbericht über die Fortschritte und Leistungen auf dem Gebiete der sozialen Hygiene und Demographie. Bd. I. Jena 1902.

Betydningen af dette Værk fremgaar allerede af Navnregistret, som viser os en lille Hærstyrke paa

1500 — femten hundrede — Mand, der arbejder i Hygiejnens og Demographiens Tjeneste og er traadt frem for Offentligheden i Løbet af de to Aar 1900—1901. Den, der gerne vil følge med i et Afsnit af de nævnte Fag (hvilket i Regelen vil sige, at han drukner i Mængden), vil her finde en let overskuelig Redegørelse for, hvad der er kommet frem, saa at han kan spare sig at blade en Mængde Tidsskrifter igennem; Værket vil paa sit Omraade kunne blive en lige saa nyttig Raadgiver som Mayr's Statistisches Archiv.

Efter en kort og maaske noget for aforistisk »Chronik der sozialen Hygiene« følger en Fortegnelse over Love og Anordninger vedrørende sociale og hygiejniske Forhold, f. Eks. om Søndagsarbejde, Voldgiftsdomstole, Jordemødre, Fabriktilsyn osv. osv. Derefter kommer der en lang og velordnet Række Referater og Anmeldelser af Bøger og Afhandlinger, og endelig en bibliografisk Fortegnelse, der vel ingenlunde kan betegne sig som fuldstændig, men dog vil kunne gøre betydelig Nytte.

Dette Forsøg maa i det hele taget betegnes som ualmindelig vellykket, og det vil udfylde et Savn paa Grænseterritoriet mellem Samfundsvidenskaben og Lægevidenskaben, selv om det sidstnævnte Fag har forskellige Aarbøger og Tidsskrifter, der delvis give sig af med en lignende Opgave. Harald Westergaard.

Josef Grunzel. Über Kartelle. Leipzig 1902. Duncker & Humblot. (VIII + 330 S.).

I de flestes Bevidsthed danne Ordene Kartel, Trust, Pool, Ringe etc. et sandt Kaos; man har nok en Anelse om, at der er en Forskel paa de enkelte Ords Betydning, men der fattes Tid og Lyst til paa egen Haand at arbejde sig gennem Vildnisset. Det er derfor glædeligt at faa en saa god Fører som Grunzels Bog til Ledsagelse. Klart og interessant udreder han de forskellige Associationsformer fra hinanden. Kartellet afgrænses til »en Sammenslutning af selvstændige Bedrifter i den Hensigt at ordne Produktion og Afsætning«, hvorved det kommer til at adskille sig saavel fra Trusten eller Fusionen (Pool), der er en Sammensmeltning af